

Висновки. Одержані результати відкривають нові можливості в напрямі оптимізації процесів греновиробництва. Уперше експериментально доведено доцільність використання біостимуляторів на оптимальному фоні промислових вигодівель шовковичного шовкопряда для отримання біологічних показників порід на рівні відповідних гібридів.

Бібліографічний список

1.Злотин А. З., Кириченко В. Н. Усовершенствованная технология получения чистой гибридной грены тутового шелкопряда // Шелководство .– 1984. – Вып. 15. – С. 21-23.

2.Головко В. А., Злотин А. З., Кириченко И. А. Система мероприятий по оптимизации технологических процессов разведения тутового шелкопряда и борьбы с болезнями. – Харьков: РИП «Оригинал», 1992. – С. 57.

3.Ковалев П.А., Шевелева А.А. Гренаж и селекция тутового шелкопряда. - Ташкент: Укитувчи, 1966. - 283 с.

Приведены результаты исследований, подтверждающие целесообразность использования биостимуляторов на оптимальном фоне промышленных выкормок с целью получения биологических показателей пород на уровне соответствующих гибридов.

The results of researches confirming expediency of use of biostimulants on an optimal background industrial rearing with the purpose of reception of biological parameters of races at a level of the conforming hybrids are given.

УДК 638.26

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРЕПАРАТУ ДГ-803 В ШОВКІВНИЦТВІ

**О.З. Злотін, О.В. Галанова, Ю.В. Ляшенко, Н.П. Залізняк, Л.В. Різник,
Н.В. Петрова, О.В. Даньшина, Л.М. Остапенко**
Інститут шовківництва УААН

Викладено результати лабораторного випробування екологічно чистого препарату вітчизняного виробництва ДГ-803, використання якого суттєво підвищує життєздатність гусені та врожай коконів на племінних вигодівлях шовковичного шовкопряда.

шовкопряд, біостимулятор, продуктивність

Серед асортименту сучасних біостимуляторів, що використовуються в Україні, практично відсутні препарати синтетичної дії, які б при низьких концентраціях поєднували високу біологічну активність з екологічною чистотою та були б економічно вигідними [1, 2].

На нашу думку, слід вважати перспективними речовини, розроблені Інститутом біоорганічної та нафтохімії НАН України, до яких належить препарат ДГ-803, для подальших випробувань в якості біостимуляторів.

Матеріали та методи досліджень. Дослідження проводили в умовах експериментальної шовководні Інституту шовківництва УААН при дотриманні всіх вимог до вигодовлі гусениць на оптимальному та песимальному фонах [3].

Варіанти досліду включали:

а) контроль (листя шовковиці змочували водою);

б) еталон (листя шовковиці змочували 0,01 % розчином хлорно-кислого амонію - ХКА);

в) потенційний біостимулятор (листя шовковиці змочували 0,01 % розчином препарату ДГ-803).

У кожному з варіантів вигодовлю шовкопряда проводили в трьох повторностях по 150 гусениць. Біостимулятори (ДГ-803 (0,01 %), ХКА (0,01 %)) застосовували в IV (в 2-ий і 3-ий дні) і в V (2 – 6 дні) віці гусениць один раз на добу. За день до линьки гусениць або завивки ними коконів підгодівлю препаратами не проводили.

У дослідженнях використовували породу шовковичного шовкопряда Б-2 пол. (для племінних вигодівель) та гібрид Б-2 пол. х Б-1 пол. (для промислових вигодівель).

Облік біологічних показників проводили згідно з загальноприйнятою в шовківництві методикою [4].

Результати досліджень стимулюючої дії препарату ДГ-803 в концентрації 0,01 %, викладені в таблиці, свідчать про його ефективне використання на племінних вигодівлях шовкопряда в умовах оптимального фону.

Протягом чотирьох років випробувань варіанти досліду (ДГ-803) за рівнем основних показників продуктивності шовковичного шовкопряда перевищували контроль. По відношенню до еталону (ХКА) спостерігається загальна тенденція щодо підвищення рівня досліджених кількісних ознак, яка за результатами підсумкового сезону вигодовлі 1999 року характеризувалась суттєвою ($P < 0,05$) перевагою стимулюючої дії препарату ДГ-803. Застосування даного біостимулятора дозволило підвищити у порівнянні з еталоном життєздатність гусені на 18 % (80,3 % - дослід і 67,7 % - еталон) та урожай коконів на 13 % (2,59 кг та 2,29 кг відповідно). У порівнянні з контролем середня маса кокону збільшилась на 16 % (1,72 г - у досліді та 1,48 - у контролі), а шовконосність на 4,8% (16,62 % та 15,85 % відповідно).

Результати лабораторної перевірки стимулюючих властивостей ДГ-803 в оптимальних умовах промислових вигодівель (об'єктами досліджень виступали не окремі породи, а їх гібриди) свідчать про послаблення ефективності дії препарату.

Так, за період з 1996 по 1999 рр. статистично значущі відмінності між варіантами досліду і контролем були відмічені лиш у підсумковий сезон вигодовлі 1999 р. Позитивна дія біостимулятора ДГ-803 проявилась у підвищенні життєздатності гусені на 5,7 % (77,9 % і 73,7 % - у контролі), урожаю коконів на 5,6 % (3,21 кг і 3,04 кг відповідно) та маси кокону на 11,9 % (1,97 г і 1,76 г відповідно). У цілому ж, середньорічні значення показників продуктивності шовкопряда гібриду Б-2 пол. хБ-1 пол. у досліді (ДГ-803) були на рівні еталону (ХКА) та контрольного матеріалу Б-2 пол. хБ-1 пол. На нашу думку пов'язано це з

**Результати впливу препаратів на основні біологічні показники
шовковичного шовкопряда в оптимальних умовах племінних вигодівель
(1996-1999 рр.)**

Варіанти	Роки дослідження	Показники, $\bar{X} \pm S_x$				
		життєздатність гусені, %	урожай коконів з 1 г гусені, кг	маса кокона, г	сортівий склад коконів, %	шовконосність, %
Контроль (вода)	1996	90,0±1,3	3,43±0,2	2,09±0,03	76,25±2,09	18,6±0,34
	1997	86,5±0,95	3,54±0,03	1,98±0,05	78,70±2,12	19,2±0,42
	1998	89,3±0,79	3,32±0,42	1,73±0,05	85,90±1,65	19,5±0,67
	1999	55,65±3,0	1,37±0,3	1,48±0,01	76,73±2,78	15,85±0,25
	1996-1999	80,36±8,3	2,92±0,52	1,82±0,14	79,40±2,23	18,29±0,83
ДГ-803 (0,01 %)	1996	88,7±2,0	2,95±0,15	2,15±0,09	79,3±2,04	18,7±0,25
	1997	90,2±0,95	3,8±0,02	2,11±0,05	80,8±1,63	19,4±0,54
	1998	90,0±1,03	3,61±0,04	1,83±0,01	83,0±3,31	19,2±0,9
	1999	80,3±1,14	2,59±0,09	1,72±0,01	77,8±4,04	16,62±0,18
	1996-1999	87,3±2,36	3,24±0,28	1,95±0,11	80,23±1,11	18,48±0,64
ХКА (0,01 %)	1996	87,03±1,4	3,03±0,24	1,98±0,06	71,27±3,43	19,1±0,86
	1997	92,0±0,4	3,67±0,11	2,02±0,04	81,0±0,91	19,5±0,51
	1998	83,3±0,93	3,67±0,07	1,86±0,03	84,5±3,82	19,3±0,68
	1999	67,7±0,63	2,29±0,06	1,73±0,02	80,0±3,2	16,97±0,8
	1996-1999	82,51±5,3	3,17±0,33	1,9±0,07	79,19±2,81	18,72±0,6

тим, що гібриди відрізняються більш високою життєздатністю і стійкістю до несприятливих умов середовища.

Стосовно ефективності застосування біостимулятора ДГ-803 на песимальному фоні вигодівель необхідно відмітити, що для породи Б-2 пол. варіанти досліду з використанням даного препарату, у більшості випадків вірогідно перевищували основні показники продуктивності еталону, але вірогідно не відрізнялись від контролю.

Висновок. Ураховуючи екологічну чистоту і низькі економічні витрати при застосуванні даного препарату, вважаємо за доцільне використання ДГ-803 (0,01 %) в якості ефективного біостимулятора продуктивності на племінних вигодівлях шовковичного шовкопряда.

Бібліографічний список

- 1.Мушина .О.Ю., Злотин А.З.,Головко В.А. Биологические основы применения биостимуляторов при культивировании насекомых. – Х.:РИП «Оригинал», 1997. – 84 с.
- 2.Глютен – вітчизняний стимулятор продуктивності гусениць шовковичного шовкопряда /О.З. Злотін, О.М. Журавель, В.М. Кириченко й ін. //Шовківництво. - 1999. - Вип. 22. - С. 79-81.

3. Головкин В. А., Злотин А. З., Кириченко И. А. Система мероприятий по оптимизации технологических процессов разведения тутового шелкопряда и борьбы с болезнями. – Х.: РИП «Оригинал», 1992. – С. 57.

4. Ковалев П. А., Шевелева А. А. Гренаж и селекция тутового шелкопряда. – Ташкент: Укитувчи, 1966. – 283 с.

В статье приведены результаты лабораторного испытания препарата отечественного производства ДГ-803, использование которого существенно повышает жизнеспособность гусениц и урожай коконов на племенных выкормках тутового шелкопряда.

In the article the results of a bench test of a drug of domestic effecting ДГ-803 are given, which use essentially raises vitality of the caterpillars and crop of cocoons on breeding rearing of a silkworm.

УДК 636.22/.28.082.4.034

ЗВ'ЯЗОК МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ З ПОКАЗНИКАМИ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ У КОРІВ ЧОРНО-РЯБОЇ ПОРОДИ

Кальчук Л.А.

Державний агроекологічний університет України, м. Житомир

Пелехатий М.С.

Інститут сільського господарства Полісся УААН

Проаналізовано зв'язок молочної продуктивності з показниками відтворної здатності та господарського використання у корів чорно-рябої породи різного походження

***чорно-ряба порода, лінія, генотип, сервіс-період, сухостійний період,
міжотельний період, вік при першому отеленні, відтворна здатність,
молочна продуктивність, лактація***

Інтенсифікація виробництва молока неможлива без подальшого вдосконалення племінних і продуктивних якостей маточного поголів'я шляхом виведення нових конкурентоздатних порід, типів і ліній тварин, пристосованих до умов високо механізованих технологій.

Підвищення продуктивності худоби передбачає ефективне використання генотипу кращих порід зарубіжної селекції та збереження і раціональне використання в селекційному процесі цінних якостей місцевої худоби, зокрема добрих відтворних якостей та міцної конституції [3].

Наші дослідження проведено на коровах місцевої і німецької чорно-рябої породи з різною часткою спадковості за голштинською породою в племзаводі дослідного господарства "Рихальське" Ємільчинського району Житомирської області. За походженням тварини належали в основному до найбільш поширених генеалогічних голштинських ліній: Віс Бурке Айдіала, Рефлексн